

Motorferdsel i et historisk perspektiv

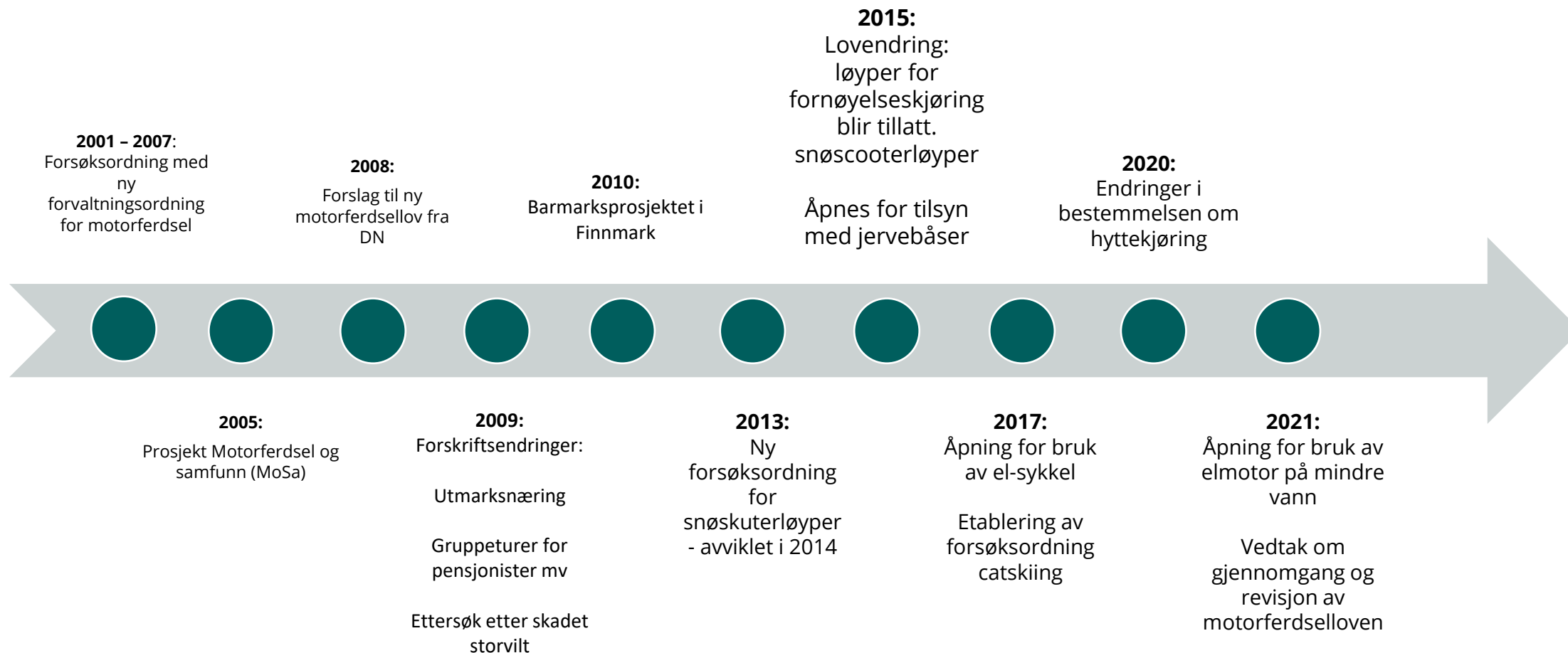
Bakgrunn for loven

- Før 1977 – ingen regulering av motorferdsel i utmark
- NOU fra 1974 – vedtatt lov i 1977
- Innføring av nasjonal forskrift 1988

Foto: Jostein Sandvik, SNO

Prosesser mot revisjon av regelverket

Forsøk med ny forvaltningsordning for motorferdsel (2001 – 2007)

Forsøk for å prøve ut nye måter å praktisere loven på.

- Hovedelement:
  - Koble motorferdselspolitikken til ordinære, lokale planvedtak og planprosesser etter plan- og bygningsloven. Åpnet for nye formål – også fornøylesløyper.
  - Sonering av areal med hensyn til hvor motorferdsel kunne tillates
  - Kanalisering av motorferdsel – faste traseer.
- Sluttevaluering: [NINA rapport 90: Evaluering av forsøk med ny forvaltningsordning for motorferdsel i utmark. Sluttrapport.](#)

Prosjekt Motorferdsel og samfunn (MOSA) - 2005

- Mål: Identifisere alle forhold og problemstillinger rundt motorferdsel i utmark, med sikte på å gi bakgrunn for utforming av framtidens motorferdselspolitikk.
- Prosjektledelse og sekretariat lagt til NIBR.
- Rådgivende gruppe: Representanter fra forvaltning, forskning og ulike relevante interessegrupper.
- Arbeidet oppsummert i to rapporter
  - [NIBR-rapport 2006:15 Motorferdsel i utmark – omfang, erfaringer og effekter](#)
  - [NIBR-rapport 2006:16 Revisjon av motorferdselloven – verdier, interesser og veivalg](#)

Forslag til ny motorferdsellov - 2008

Hovedpunkter:

- Opprydning i lovstruktur, tydeligere rammer for tillatelser og dispensasjoner
- Krav om motorferdselplaner
- Leiekjøring som hovedregel på snødekt mark
- Snødekt innmark som utmark, jf friluftslovens ferdselsregler
- Styrke kontroll og sanksjonsmuligheter

Lovendring fra 2015 om snøscooterløyper

- Kommunene fikk myndighet til å fastsette snøscooterløyper
- Regelverket gir rammer for:
  - Hvor løyper kan legges
  - Hvilke hensyn som skal tas
  - Medvirkning og prosess

Forsøk med kommunale beltebilløyper for catskiing – oppstart 2018

Forsøk med 6 kommuner i 6 år innenfor gitte rammer:

- Persontransport i faste beltebilløyper med tyngre beltekjøretøy
- Kun løyper med utgangspunkt i eksisterende alpinanlegg
- Samme rammer og krav til prosess som for fastsetting av snøscooterløyper

Forsøkskommuner:

- Oppdal, Vang, Eid (Stad), Jølster (Sunnfjord), Surnadal og Stryn

Evaluerings:

- Oppdrag gitt til Menon Economics – sluttrapport medio september

Åpning for bruk av el-sykler i utmark

Ny § 2a i forskriften:

«Elektriske sykler kan brukes i utmark. Med elektriske sykler menes sykler som er utstyrt med elektrisk hjelpemotor med maksimal nominell effekt på høyst 0,25 kW som reduseres gradvis ved økende hastighet og opphører ved 25 km/t eller tidligere hvis syklisten slutter å trå. Sykkelen kan ved motorkraft alene nå en maksimal hastighet på 6 km/t.

Kommunen kan i forskrift begrense eller forby bruk av elektriske sykler i hele eller deler av utmarka.»

Transport til hytte – 2,5 km grensen blir opphevet i 2020

- Forskriften § 5 første ledd bokstav c blir endret:
  - Avstandskrav på 2,5 kilometer fjernet
  - Henvisning til leiekjører tatt ut
  - Kommunen må kartfeste eller på annen måte entydig angi hvilken trase som skal benyttes

Leiekjøring til hyttefelt.
Foto: Ole Morten Sand, SNO

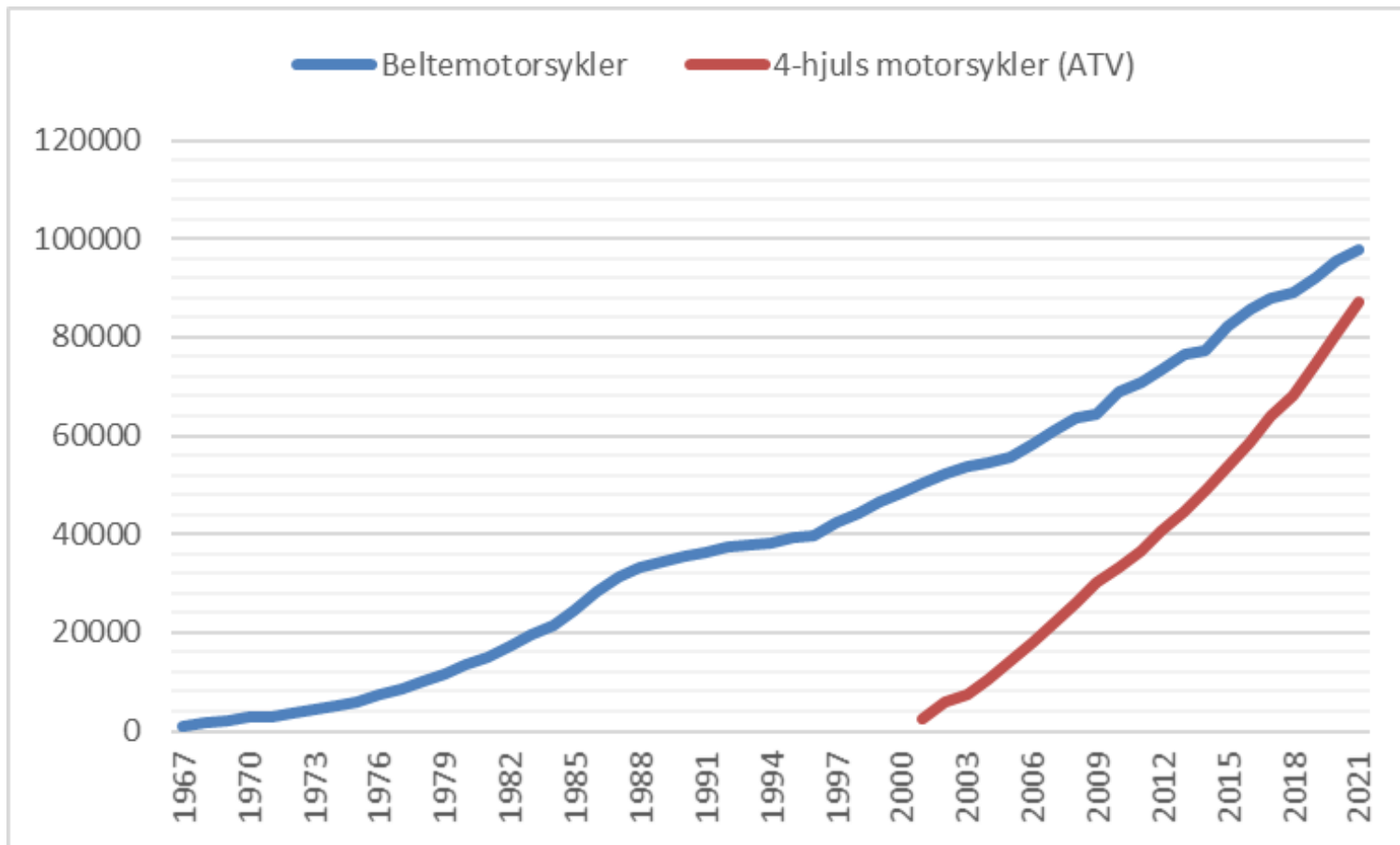
Åpning for bruk av el-motor på mindre vann

Motorferdselloven § 5, nytt siste ledd:

«Kommunen kan gi forskrift eller fatte enkeltvedtak om adgang til bruk av motorfartøy med elektrisk motor med inngangseffekt opptil 800 watt på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer. Ved vurderingen av om det skal åpnes for slik ferdsel, skal det legges vekt på hensynet til vannet som levested for viltarter og fugler, og særskilt vekt på hensynet til hekkeområder. Det kan ikke gis adgang til motorferdsel som innebærer vesentlig skade på fugleliv.»

Utvikling i antall kjøretøy

Per 31.12. 2021:

- 97 948 beltemotorsykler

- 87 365 ATV

Kilde: SSB og Opplysningsrådet for veitrafikken

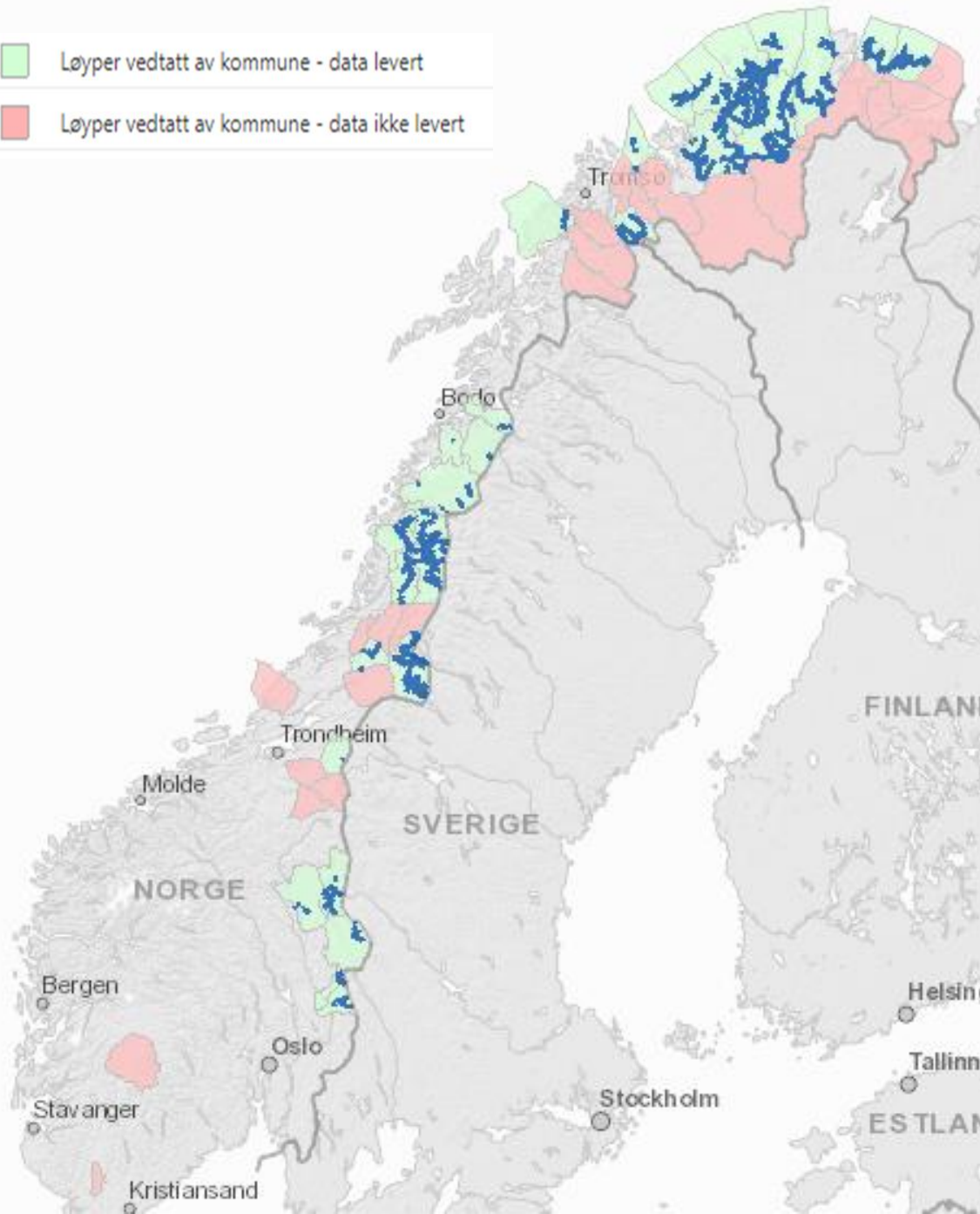
Antall dispensasjoner gitt i 2020

Fylke	På snø	På barmark	På vann	Landing	Totalt	Totalt m/gyldige dispensasjoner fra tidligere år
Viken	482	248	20	33	783	1 433
Oslo	..	..	1	2	3	3
Innlandet	501	143	16	17	677	1 497
Vestfold og Telemark	584	25	5	53	667	2 542
Agder	1 277	15	10	68	1 370	2 958
Rogaland	11	7	4	23	45	153
Vestland	401	48	16	297	762	842
Møre og Romsdal	80	70	3	46	199	502
Trøndelag	2 041	146	23	41	2 251	5 158
Nordland	1 381	80	6	53	1 520	3 932
Troms og Finnmark	2 058	1 863	22	40	3 983	6 849
Totalt	8 816	2 645	126	673	12 260	25 869

Kilde: SSB, statistikkbanken (tall rapportert via Kostra)

- Løyper vedtatt av kommune - data levert
- Løyper vedtatt av kommune - data ikke levert

Status snøscooterløyper

- Per desember 2020:
  - 34 kommuner vedtatt løypeforskrifter
  - 14 “nye” kommuner
  - Overkant av 2500 nye km
- Per desember 2021
  - 15 nye kommuner – flest i Nord-Troms og Finnmark
  - Antall nye kilometer?+++

Kilde: Naturbase, status per 18. februar 2022

Noen overordnede utfordringer med dagens regelverk....

- Fragmentert og uoversiktlig regelverk
- Sprik mellom intensjon og praktisering
- Teknologisk utvikling – mye har skjedd siden 1977...

